

Projekt

Załącznik nr

do Uchwały Rady Powiatu w Szczecinku nr z dnia

**POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ W POWIECIE SZCZECINECKIM NA LATA 2026-2031**

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku
Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego
2025 r**

Spis treści

1.	Wstęp	4
2.	Charakterystyka Powiatu Szczecineckiego	5
3.	Charakterystyka zjawiska przemocy.....	6
4.	Przemoc domowa w wybranych dokumentach międzynarodowych i krajowych	12
4.1	Dokumenty międzynarodowe	12
4.2	Akty Prawa Krajowego	13
4.3	Korelacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej z innymi aktami prawnymi	16
5.	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu szczecineckiego	16
6.	Zasoby Powiatu Szczecineckiego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	27
7.	Analiza SWOT	32
8.	Cele programu, obszary, kierunki działania oraz wskaźniki realizacji programu	34
9.	Założenia organizacyjno-prawne programu przeciwdziałania przemocy domowej	39
9.1	Misja.....	39
9.2	Realizatorzy i partnerzy.....	39
9.3	Monitoring realizacji programu	40
9.4	Źródła finansowania.....	40
10.	Podsumowanie.....	40

1. Wstęp

Przemoc domowa pozostaje jednym z poważniejszych problemów społecznych, który dotyka osób niezależnie od wieku, płci, wykształcenia czy statusu materialnego. Skutki przemocy odczuwalne są nie tylko przez osoby bezpośrednio nią dotknięte, ale także przez całe rodziny, lokalne społeczności oraz instytucje publiczne.

Skuteczna walka z przemocą domową wymaga zaangażowania wszystkich – zarówno obywateli, jak i wyspecjalizowanych służb oraz instytucji odpowiedzialnych za pomoc, ochronę i prewencję. Odpowiedzią na potrzebę systemowych działań w tym zakresie jest Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Szczecineckim na lata 2026–2031. Dokument ten wyznacza strategiczne kierunki działań skoncentrowanych na wsparciu osób doświadczających przemocy oraz oddziaływaniu na osoby ją stosujące. Program został opracowany w oparciu o analizę lokalnych uwarunkowań i potrzeb społecznych, kładąc nacisk zarówno na profilaktykę, jak i szybkie, skuteczne interwencje.

Celem Programu jest stworzenie spójnego i efektywnego systemu przeciwdziałania przemocy – poprzez zapobieganie jej występowaniu, ochronę osób nią dotkniętych oraz zwiększenie skuteczności działań wobec osób stosujących przemoc. W jego ramach promowana jest współpraca pomiędzy instytucjami publicznymi, organizacjami pozarządowymi oraz społecznością lokalną. Dokument uwzględnia również potrzebę wzmacniania kompetencji służb pomocowych i podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przemocy domowej.

Program opiera się na przepisach prawnych, w szczególności na Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, która gwarantuje równość kobiet i mężczyzn (art. 33), ochronę praw dziecka (art. 72) oraz zakazuje stosowania tortur i kar cielesnych (art. 40). Został również opracowany w zgodzie z art. 6 ust. 3 pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz wpisuje się w cele Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026–2031.

Ważnym elementem Programu jest koordynacja działań interdyscyplinarnych, które łączą wysiłki różnych instytucji i specjalistów w celu jak najpełniejszej pomocy osobom uwięzionym w przemoc. Podejście to zakłada trzy główne etapy wsparcia:

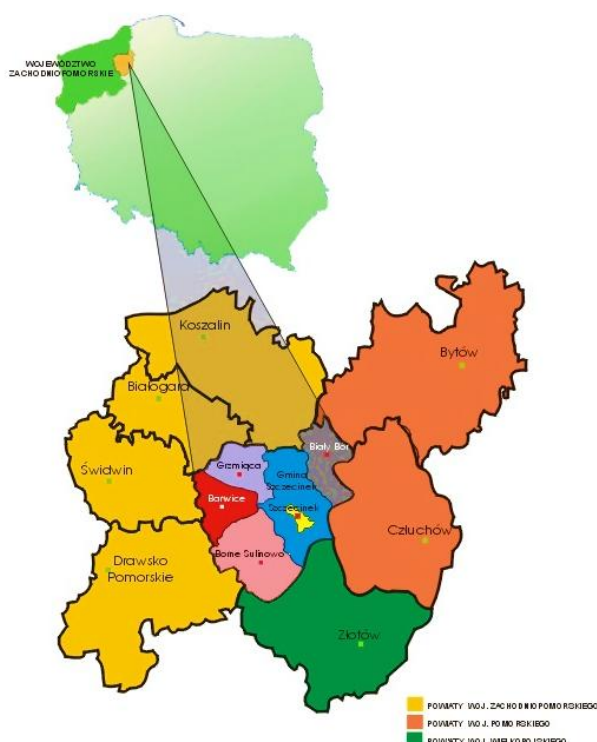
- działania profilaktyczne, zapobiegające występowaniu przemocy,
- interwencję, czyli bezpośrednią pomoc osobom jej doświadczającym,
- integrację, polegającą na ograniczaniu szkód wynikających z przemocy oraz umożliwieniu osobom jej doświadczającym powrotu do pełnienia ról społecznych w sposób bezpieczny i godny.

Przeciwdziałanie przemocy domowej to obowiązek wspólnoty, której siła tkwi w solidarności i odpowiedzialności za najsłabszych. Opracowanie i realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Szczecineckim to krok w stronę stworzenia bardziej bezpiecznego i sprawiedliwego społeczeństwa. Tylko poprzez zintegrowane, systemowe działania możliwe jest skuteczne wsparcie osób doznających przemocy oraz realna zmiana na poziomie lokalnym i ogólnospołecznym.

2. Charakterystyka Powiatu Szczecineckiego

Powiat szczecinecki położony jest w północno-zachodniej Polsce, w województwie zachodniopomorskim. Obejmuje powierzchnię 1 765,39 km², a jego siedzibą administracyjną jest miasto Szczecinek. Struktura administracyjna powiatu obejmuje sześć gmin: miejską Szczecinek, trzy miejsko-wiejskie – Barwice, Biały Bór i Borne Sulinowo – oraz dwie wiejskie: Grzmiąca i Szczecinek.

Rysunek 1.1. Położenie geograficzne powiatu szczecineckiego.

Podobnie jak wiele innych powiatów średniej wielkości w Polsce, powiat szczecinecki boryka się z typowymi problemami społecznymi. W odpowiedzi na wyzwania powiat realizuje szeroki zakres działań mających na celu poprawę sytuacji swoich mieszkańców.

Przeciwdziałanie przemocy domowej stanowi jedno z realizowanych zadań. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku prowadzi działania profilaktyczne i interwencyjne, takie jak programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, pomoc psychologiczną i prawną dla osób doznających przemocy, a także prowadzi Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego.

Powiat angażuje się również w wsparcie osób starszych i niepełnosprawnych, prowadząc Dom Pomocy Społecznej. Ważnym elementem jest także rehabilitacja społeczna i zawodowa, mająca na celu integrację osób ze środowiskiem i poprawę ich samodzielności. Również działania profilaktyczne z zakresu zdrowia psychicznego oraz wsparcie osób z problemami uzależnień stanowią ważny element lokalnej polityki społecznej.

Istotnym aspektem działań powiatu jest współpraca międzyinstytucjonalna, która polega na koordynacji działań szkół, policji, służb zdrowia oraz organizacji pozarządowych. Dzięki temu możliwe jest skuteczniejsze przeciwdziałanie problemom społecznym oraz kompleksowe wsparcie mieszkańców.

Zadaniem własnym powiatu realizowanym przez PCPR jest organizowanie i wspieranie systemu rodzinnej pieczy zastępczej. Obejmuje to kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze, organizację szkoleń, zapewnienie wsparcia specjalistycznego oraz nadzór nad rodzinami zastępczymi. PCPR dąży do zapewnienia dzieciom opuszczającym dom rodzinny bezpiecznego, stabilnego i rozwijającego środowiska wychowawczego.

Powiat szczecinecki mimo wielu wyzwań społeczno-ekonomicznych, które dotyczą zarówno mieszkańców miast, jak i terenów wiejskich, aktywnie podejmuje różnorodne działania mające na celu poprawę jakości życia. Rozbudowany system pomocy społecznej, specjalistyczne programy przeciwdziałania przemocy, wsparcie dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz inicjatywy aktywizacji zawodowej tworzą kompleksową sieć wsparcia, która sprzyja rozwojowi lokalnej społeczności i minimalizowaniu skutków trudnej sytuacji społecznej.

3. Charakterystyka zjawiska przemocy

Skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej wymaga świadomości specyfiki zjawiska i wiedzy na temat cyklu przemocy oraz sytuacji psychologicznej osób jej doznających, zwłaszcza, że z przemocą domową wiąże się wiele mitów.

Podstawowym aktem prawnym dotyczącym przeciwdziałania przemocy domowej w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Przepisy tej ustawy wyznaczają ramy prawne działalności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz określają obowiązki organów administracji publicznej w tej dziedzinie.

W dniu 22 czerwca 2023 r. weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., która zmieniła jej tytuł na „ustawa o przeciwdziałaniu przemocy domowej”. Zmiana ta miała na celu uwzględnienie szerszego kręgu osób dotkniętych przemocą, nie ograniczając się jedynie do członków rodziny w tradycyjnym rozumieniu.

Nowelizacja rozszerzyła definicję przemocy domowej, obejmując nie tylko przemoc fizyczną i psychiczną, ale także przemoc ekonomiczną oraz cyberprzemoc. Dodatkowo, krąg osób objętych ochroną został poszerzony o byłych małżonków, partnerów oraz osoby pozostające w trwałych relacjach uczuciowych lub fizycznych, niezależnie od wspólnego zamieszkiwania

Wprowadzono także nowe terminy, takie jak „osoba doznająca przemocy domowej” oraz „osoba stosująca przemoc domową”, co ma na celu odejście od stygmatyzujących określeń i skupienie się na działaniach naprawczych i ochronnych.

Nowelizacja wprowadziła również zmiany w procedurze „Niebieskiej Karty”, mające na celu usprawnienie działań interwencyjnych oraz lepszą koordynację między instytucjami zaangażowanymi w przeciwdziałanie przemocy domowej.

Dodatkowo, ustawa przewiduje obowiązek uczestnictwa osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych, mających na celu zmianę zachowań i zapobieganie dalszej przemocy.

Nowelizacja miała na celu zwiększenie skuteczności działań oraz ochronę osób doznających przemocy domowej i zapewnienie odpowiedniego wsparcia i pomocy.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domowa definiowana jest jako to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia;
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną;
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę;
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej;
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Z powyższych definicji wynikają następujące cechy charakterystyczne przemocy:

- jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie osoby doznającej przemocy;
- siły są nierównomierne – osoba stosująca przemoc jest silniejsza od osoby doznającej przemocy;
- działanie lub zaniechanie jednej osoby narusza prawa i dobra osobiste drugiej – osoba stosująca przemoc domową wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa osoby doznającej przemocy;
- powoduje cierpienie i szkody fizyczne lub psychiczne – naraża zdrowie i życie, szkody mogą być wymierne albo nie, widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe, czy też odroczone w czasie.

Zgodnie z art. 2 ustawy ust. 1 pkt 2 za osobę doznającą przemocy domowej będziemy uznawać:

- a) małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków;
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków;
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków;

g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania;

h) małoletniego.

wobec których jest stosowana przemoc domowa;

Art. 2 ust 2 stanowi, iż przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec osób, o których mowa w ust. 1 pkt 2.

Czynniki, które przyczyniają się do występowania i rozwoju przemocy:

- Czynniki biologiczne – temperament, uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego, urazy organiczne mózgu – trudności adaptacyjne człowieka, padaczka skroniowa – napady niosą za sobą stany zmienionej świadomości, amnezje, agresywne i impulsywne zachowania.
- Czynniki psychologiczne – zaburzenia osobowości – osobowość nieprawidłowa, charakteropatie, zaburzenia kontroli emocjonalnej i kontroli zachowań, stres, frustracja, silne negatywne emocje, chłód emocjonalny, przeżycia traumatyczne np. bycie osobą doznającą przemocy, świadkiem przemocy.
- Czynniki środowiskowe – niski status socjoekonomiczny, izolacja społeczna rodziny, brak wsparcia z zewnątrz, stres związany z brakiem zatrudnienia, problemy finansowe, trudności wychowawcze z dziećmi, zazdrość, zdrada małżeńska; te czynniki mogą wywoływać frustrację, a to z kolei przyczynia się do stosowania przemocy.
- Czynniki społeczno-kulturowe – przemoc jako wzorzec przekazywany z pokolenia na pokolenie; przemoc domowa jest skutkiem wielowiekowego, społecznego przyzwolenia na krzywdzenie osób najbliższych (w szczególności kobiet i dzieci). Panuje przekonanie o dominującej roli mężczyzny w rodzinie. W takich środowiskach osoby doznające przemocy rzadko mogą liczyć na pomoc i wsparcie osób spoza rodziny. Dzieci wychowujące się w rodzinach z problemem przemocy, przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami lub osobami doznającymi przemocy. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najskuteczniejszy sposób rozwiązywania konfliktów. Stosowanie przemocy wynika z braku umiejętności komunikowania się z otoczeniem. Wówczas relacje, jakie zachodzą między uczestnikami procesu komunikacji, próba przeforsowania swojego zdania, uzyskanie czegoś od drugiej osoby odbywa się przy pomocy krzyku, zastraszania, szantażu, bicia. Tym samym proces wulgaryzuje się, a w skrajnych przypadkach przybiera formy przemocy fizycznej.
- Substancje chemiczne – alkohol, narkotyki wyzwalają agresję, stymulują i pobudzają do działania, jednocześnie osłabiając zdolność do samokontroli.

W literaturze przedmiotu rozróżniamy następujące rodzaje przemocy:

- przemoc fizyczna – bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu;

- przemoc psychiczna – sprawowanie przez sprawcę psychicznej kontroli nad ofiarą - np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, niszczenie lub groźenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów, krytykowanie, izolacja;
- przemoc seksualna – to naruszenie intymności polegające na wymuszaniu różnego rodzaju niechcianych zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy. Przemoc seksualna polega na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania jej o zgodę lub gdy na skutek zaistniałych okoliczności nie może odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły lub emocjonalnym szantażu;
- przemoc finansowa (ekonomiczna) – to szereg zachowań prowadzących do kontroli i dominacji finansowej nad partnerem, do których należą takie zachowania jak: utrzymywanie osoby zależnej w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, niedawanie wystarczającej ilości środków finansowych na prowadzenie gospodarstwa domowego. Jako przemoc ekonomiczna rozumie się również zaciąganie kredytów i zmuszanie do zaciągania pożyczek wbrew woli współmałżonka oraz powstrzymywanie się od płacenia alimentów. Formą przemocy może być także unikanie podjęcia zatrudnienia;
- przemoc polegająca na osaczeniu – np. ciągle chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy lub zastraszanie;
- przemoc w wymiarze społecznym – zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych;
- zaniedbanie – z przemocą domową nie jest związane tylko konkretne działanie, ale przemocą może być również brak takiego działania. Są to przykładowo: zaniechanie, zaniedbanie, niezaspokojenie potrzeb narażające na utratę życia lub zdrowia i powodujące szkody na zdrowiu, w tym psychicznym. Dlatego też formami zaniedbania może być: niewłaściwe żywienie, zaniedbanie higieny osobistej, izolacja, brak kontroli i pozostawienie bez opieki (w tym upojenie alkoholowe rodziców/opiekunów), zaniedbanie stanu zdrowia, brak zainteresowania realizacją obowiązku szkolnego. O zaniedbaniu można mówić w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, sytuacją życiową, problemami. Ta forma przemocy stosowana jest szczególnie często w stosunku do dzieci, osób starszych lub osób niepełnosprawnych, przez ich rodziców lub opiekunów czy domowników;
- cyberprzemoc – są to zachowania agresywne, prześladowania, nękanie, zastraszanie, mobbingowanie, wyśmiewanie do których dochodzi za pomocą Internetu, online. Osoba, która dopuszcza się takich czynów nazywana jest stalkerem. Istnieje wiele rodzajów cyberprzemocy, najczęściej spotykane to: flaming, cyberprześladowanie, maskarada, trolling, flood, sexting, patostream, sextorion, sharenting, grooming.

Przemoc domowa rzadko jest czynem jednorazowym. Znacznie częściej jest procesem o długiej, nawet kilkunastoletniej historii, ponieważ im dłużej przemoc trwa, tym jest trudniej zmienić sytuację, ponieważ osoba jej doznająca może „uczyć się” znosić krzywdzenie. Cykl przemocy składa się z trzech następujących po sobie faz:

- faza narastania napięcia – pierwszą fazę cyklu charakteryzuje pojawienie się coraz większej liczby sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w związku. Jeden z partnerów

staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na drugiej osobie, może ją poniżać, krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie partner może (ale nie musi) pić więcej alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające. Reakcją osoby doznającej przemocy najczęściej jest próba opanowania sytuacji za wszelką cenę. Zaczyna przeproszać partnera za swoje zachowanie, uspakając go, wywiązywać się z wielką starannością ze swoich obowiązków i zachcianek partnera lub milczeć, czasem rozmawiać, próbować rozładować napięcie, usprawiedliwiać swoje „niewłaściwe” zachowanie. Ciągłe zastanawia się, co jeszcze może zrobić, aby tylko nie doszło do wybuchu agresji, skrzywdzenia. Tłumaczy sobie powody, przez które partner jest taki nerwowy, poirytowany czynnikami zewnętrznymi: „miał zły dzień”, „to przez alkohol”, „miał ciężki dzień w pracy”. W tej fazie u osób doznających przemocy mogą pojawić się dolegliwości psychosomatyczne (problemy zdrowotne bez fizycznej przyczyny, których tłem są problemy psychologiczne), takie jak ból żołądka, głowy, bezsenność, zaburzenia w rytmie oddychania, ból w klatce piersiowej, utrata apetytu. Jedne osoby stają się bardziej apatyczne, przygnębione, drugie zaś bardziej nerwowe, spięte, niespokojne lub stany te występują naprzemiennie. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia. Czasem zdarza się, że osoby doznające przemocy same wywołują w pewnym momencie kłótnie po to, żeby „mieć to wszystko już za sobą” i odczuć swego rodzaju ulgę. Osoba doznająca przemocy domowej nie ponosi odpowiedzialności za to, że partner stosuje przemoc. Odpowiedzialność za swoje zachowanie ponosi jedynie osoba, która się go dopuszcza.

- faza ostrej przemocy – w tej fazie napięcie, które narastało w partnerze, znajduje upust. Jego zachowanie staje się bardzo nieprzewidywalne, gwałtowne, często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać drobiazgi – dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, grożeniem bronią, duszeniem. Można zauważyć również silne natężenie agresji słownej. Osoba doznająca przemocy ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić partnera i ochronić siebie. Przeprasza, jest miła, uprzejma, biernie poddaje się stosowanej przemocy, ale nie przynosi to oczekiwanego efektu. Jego złość, frustracja narastają coraz bardziej. Po zakończeniu wybuchu przemocy, osoba doznająca przemocy często jest w szoku. Odczuwa wstyd i przerażenie, jak również złość i bezradność, jest oszołomiona. Skutki użytej przemocy mogą być różne. Te fizyczne to m.in.: podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy mogą być: apatia, depresja, a w konsekwencji nawet samobójstwo.
- faza miodowego miesiąca – w momencie, kiedy osoba stosująca przemoc wyładowała już swoje emocje i wie, że przekroczyła różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać osobę pokrzywdzoną za to, co zrobiła, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje, że to już się nigdy nie powtórzy, że nie wie zupełnie, co się z nim stało, starając się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania. W tej fazie sprawca przemocy

zaczyna okazywać skrucę, ciepło i miłość. Dbą o drugą stronę, spędza z nią czas i utrzymuje satysfakcjonujące kontakty seksualne. Patrząc z zewnątrz na takie osoby, można odnieść wrażenie, że są szczęśliwą, świeżo zakochaną parą. W wyniku takiego zachowania partnera osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć, że jednak jej ukochany się zmienił i tak naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i zespolenie z partnerem. Życie we dwoje jest znowu piękne i pełne nadziei. Widzi go takiego, jakiego chce widzieć, w końcu on jest nie tylko „agresorem” lecz nieraz udowodnił, że potrafi być miły, dobry i kochający. Jeśli wcześniej osoba krzywdzona weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawa rozwodowa, itp.), w tej fazie może się wycofać z tych działań, wierząc, że sytuacja wróciła do normy i przemoc już nie powróci. Faza miodowego miesiąca może się różnie rozkładać w czasie – może trwać od kilku do nawet kilkunastu miesięcy, jednak mija i przemoc ponownie zatacza krąg – pojawia się faza narastania napięcia, następnie faza ostrej przemocy i miodowego miesiąca. Prawdziwym zagrożeniem, jakie niesie za sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle z upływem czasu skracają się fazy miodowego miesiąca, a wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To, co kiedyś było w fazie miodowego miesiąca przyjemnością, przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

Przemoc jest zjawiskiem bardzo złożonym, dlatego tak ciężko jest osobie doznającej przemocy domowej przerwać milczenie, a co jest z tym związane wyjść poza tzw. błędne koło przemocy.

Oprócz bezpośrednich konsekwencji fizycznych, przemoc może wywoływać skutki w postaci problemów psychicznych. Osoby, które przez dłuższy czas doświadczają przemocy charakteryzują się:

- niską samooceną,
- wykształceniem biernych mechanizmów radzenia sobie z przemocą,
- wysoką zależnością emocjonalną od swoich partnerów,
- podwyższonym niepokojem i depresją,
- izolacją społeczną,
- poczuciem winy,
- podporządkowaniem osobie stosującej przemoc przez co mogą uciekać się do nadużywania alkoholu, środków przeciwbólowych lub przeciwdepresyjnych oraz narkotyków, a także zapadają na choroby, których przyczyną jest długotrwały stres.

Sytuacja krzywdzenia jest sytuacją kryzysową, w której dotychczasowe sposoby radzenia przestają działać, co zwykle destabilizuje i dezorganizuje życie. Autorka teorii cyklu przemocy, psycholożka Lenore Walker, prowadziła badania, w których brały udział kobiety doznające przemocy w związku. Zaobserwowała u nich pewną prawidłowość. W początkowej fazie doznawania przemocy podejmowały one działania mające na celu przerwanie takich zachowań ze strony partnera. Kiedy nie przynosiło to pożądanych efektów, nasilały się u nich przekonania o bezradności i bezsilności. To odbiera siłę do dalszych prób wyjścia z sytuacji.

4. Przemoc domowa w wybranych dokumentach międzynarodowych i krajowych

4.1 Dokumenty międzynarodowe

Przemoc domowa jest poważnym naruszeniem praw człowieka i problemem społecznym o charakterze globalnym. Międzynarodowe dokumenty prawne i programowe coraz wyraźniej uznają potrzebę przeciwdziałania temu zjawisku, traktując je jako formę przemocy ze względu na płeć, przejaw dyskryminacji i barierę dla równości społecznej.

Jednym z najważniejszych dokumentów regulujących tą kwestię jest Karta Narodów Zjednoczonych z 1945 r. która postuluje poszanowanie i zachowanie ludzkich praw oraz podstawowych wartości dla wszystkich bez względu na rasę, płeć, język, wyznanie. Traktat ten szczegółowo opisuje prawa i obowiązki krajów należących do Organizacji Narodów Zjednoczonych. Kolejnym dokumentem międzynarodowym, który wprowadził fundamentalne zasady praw człowieka do wolności, bezpieczeństwa oraz prawa do życia w wolności jest Powszechna Deklaracja Praw Człowieka 1948 r.

Kwestia przemocy – choć nie zawsze wprost określona jako „domowa” – pojawia się również w Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka przyjętej przez ONZ w 1948 r. Dokument ten gwarantuje każdemu prawo do życia, wolności i bezpieczeństwa, a także zakazuje okrutnego, niehumanitarnego i poniżającego traktowania. Te zapisy stanowią fundament dla dalszych dokumentów chroniących jednostkę przed przemocą – również w środowisku rodzinnym.

Kolejnym istotnym dokumentem jest Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet (CEDAW) z 1979 roku. Choć nie zawiera ona literalnego określenia „przemoc domowa”, w interpretacjach Komitetu CEDAW uznaje się przemoc wobec kobiet – również domową – za przejaw dyskryminacji ze względu na płeć. Konwencja ta wskazuje, że państwa powinny podejmować działania legislacyjne i edukacyjne, by chronić kobiety przed przemocą w każdej sferze życia, także w rodzinie.

Szczególną uwagę na potrzebę ochrony najmłodszych przed przemocą domową zwraca Konwencja o prawach dziecka uchwalona przez ONZ z 1979 roku. Artykuł 19 tego dokumentu zobowiązuje państwa do podjęcia wszelkich odpowiednich kroków w celu ochrony dzieci przed „wszelkimi formami przemocy fizycznej lub psychicznej, krzywdzenia lub zaniedbania, złego traktowania lub wykorzystywania”. Konwencja uznaje dziecko za pełnoprawny podmiot praw, wymagający szczególnej troski i zabezpieczenia przed przemocą także w środowisku domowym.

Dokumentem międzynarodowy mającym na celu wyeliminowanie problemu przemocy, który uchwalony został przez ONZ jest Deklaracja Wiedeńska, która została przyjęta przez Organizację Narodów Zjednoczonych w 1993 roku w trakcie Światowej Konwencji Praw Człowieka w Wiedniu. Deklaracja Wiedeńska podkreślała uniwersalność, niepodzielność, wzajemną zależność i wzajemne powiązania praw człowieka. Deklaracja wyraźnie potwierdziła, że prawa człowieka są uniwersalne i dotyczą wszystkich ludzi, niezależnie od ich pochodzenia, płci, religii czy innych cech a przemoc wobec kobiet jest naruszeniem praw człowieka.

Kolejnym aktem prawnym o charakterze międzynarodowym jest Konwencja Rady Europy zwana Konwencją Stambulską uchwalona w Stambule w 2011 roku (Dz. U. z 2015 r. poz. 961). Polska podpisała Konwencję w grudniu 2012 roku, a ratyfikowała ją w kwietniu 2015 roku. Konwencja mówi o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. To pierwszy prawnie wiążący międzynarodowy dokument dotyczący przemocy ze względu na płeć. Celem Konwencji jest zapobieganie wszelkim formom przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, pomoc ofiarom oraz zapewnienie sprawiedliwości. Konwencja podkreśla związek między przemocą a nierównym traktowaniem, włączając w to walkę ze stereotypami i dyskryminacją. Celem Konwencji Stambulskiej jest zapobieganie, ściganie i eliminacja przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Dotyczy wszelkich form przemocy wobec kobiet, w tym przemocy domowej, seksualnej, psychologicznej i ekonomicznej, a także nękania, molestowania seksualnego, wymuszonego małżeństwa, oraz przymusowej aborcji i sterylizacji. Konwencja zakłada, że przemoc jest naruszeniem praw człowieka i nie jest sprawą prywatną. Państwa zobowiązane są do karania różnych form przemocy wobec kobiet i do podejmowania działań prewencyjnych i interwencyjnych, takich jak szkolenia dla urzędników, tworzenie przepisów prawnych i szeroka oferta wsparcia.

Ujęcie systemowe walki z przemocą domową można również odnaleźć w Agendzie 2030 na rzecz zrównoważonego rozwoju, przyjętej przez ONZ w 2015 roku. Jeden z jej celów (Cel 5 – Równość płci) odnosi się wprost do wyeliminowania wszelkich form przemocy wobec kobiet i dziewcząt, w tym przemocy domowej. W dokumencie wskazuje się, że bez przeciwdziałania przemocy nie będzie możliwe osiągnięcie równości i sprawiedliwości społecznej.

Podsumowując, wiele dokumentów międzynarodowych – zarówno prawnie wiążących, jak i programowych – wskazuje na konieczność uznania przemocy domowej za poważne naruszenie praw człowieka. Wspólnym mianownikiem jest przekonanie, że państwa mają obowiązek nie tylko ścigać osoby stosujące przemoc oraz chronić osoby doznające przemocy, ale przede wszystkim zapobiegać przemocy poprzez edukację, profilaktykę oraz promowanie równości i szacunku w relacjach międzyludzkich.

4.2 Akty Prawa Krajowego

W polskim systemie prawnym przemoc domowa została jednoznacznie zdefiniowana i ujęta jako poważne naruszenie praw człowieka, zagrożenie dla zdrowia i życia osób doznających przemocy oraz problem społeczny, wymagający kompleksowego przeciwdziałania. Polska posiada zarówno akty prawne, jak i strategiczne dokumenty, które regulują działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Najważniejszym aktem prawa krajowego ustanawiającym pierwszorzędne prawa obywatela jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. W rozdziale drugim (pn. Wolności, prawa i obowiązki człowieka i obywatela) zawarte są zapisy, które mają kluczowe znaczenie w kontekście przeciwdziałania przemocy. Konstytucja gwarantuje każdemu prawo do ochrony życia, nietykalności osobistej, godności oraz zakazuje tortur, okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego

traktowania. Oznacza to, że każda osoba doznająca przemocy – fizycznej, psychicznej czy ekonomicznej – ma konstytucyjne prawo do ochrony i wsparcia ze strony państwa.

Jednym z kluczowych dokumentów jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ustawa ta stanowi podstawę prawną do działań interwencyjnych, ochronnych i profilaktycznych. Ustawa określa kompetencje instytucji, takich jak policja, ośrodki pomocy społecznej czy powiatowe centra pomocy rodzinie, w zakresie reagowania na przemoc oraz pomocy osobom doznającym przemocy domowej. Jednym z jej najważniejszych instrumentów jest tzw. Niebieska Karta, czyli procedura dokumentowania i monitorowania przypadków przemocy.

W 2023 roku nowelizacja ustawy zmieniła nazwę dokumentu, usuwając określenie „w rodzinie”, co rozszerzyło zakres ochrony na osoby niekoniecznie powiązane więzami krwi, ale pozostające w relacjach bliskich, mieszkające wspólnie czy mające wspólne gospodarstwo domowe. Nowelizacja wprowadziła także m.in. obowiązek tworzenia lokalnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz umożliwiła stosowanie nowych narzędzi ochronnych, takich jak zakaz kontaktu lub zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy.

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych powiatu w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej należy w szczególności opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

Kolejnym dokumentem regulującym działania instytucji państwowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030, który określa jakiej pomocy można oczekiwać od służb i instytucji zobowiązanych do pomagania osobom doznającym przemocy i jakie są podstawy prawne ich kompetencji. Działania programu są podjęte w dziedzinach zdrowia, prewencji, prawa, pracy socjalnej i edukacji. Celem Programu jest: redukcja rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie oraz zwiększenie sprawności ochrony osób doznających przemocy i rozszerzenie dostępności pomocy, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Program składa się z:

- działań uprzedzających, gdzie celem jest poszerzyć wiedzę na temat rozmiarów przemocy domowej,
- działań interwencyjnych, polegających na stworzeniu organizacyjnych i kadrowych warunków do udzielania profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy domowej, oraz zapobieganie kontaktowaniu się sprawców przemocy w rodzinie z osobami pokrzywdzonymi,
- działań wspierających wraz ze strategiami terapeutycznymi, opierających się na wspieraniu ofiar przemocy w rodzinie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej oraz w przerwaniu cyklu przemocy, a także zapobieganiu kolejnym atakom przemocy w domowej,
- działań korekcyjno-edukacyjnych, skierowanych do sprawców przemocy w rodzinie, gdzie głównym celem jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy domowej.

Celem głównym Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021 – 2025 jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz ograniczenie skali tego zjawiska w województwie zachodniopomorskim. Postanowienia

zawarte w Programie zakładają kontynuację szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy, ochronę i pomoc osób doznających przemocy domowej jak i podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc oraz zwiększenie profesjonalizmu służb w udzieleniu pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Ponadto kolejnymi dokumentami wskazującymi zakres działań są:

Ustawy:

1. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 107)
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r. poz. 1283).
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2025 r. poz. 383).
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2025 r. poz. 277)
5. Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 1802)
6. Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978)
7. Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1095)
8. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809 z późn.zm.);
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 1939);
10. Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowywaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 poz. 2151);

Rozporządzenia:

1. Rozporządzenie Rady Ministrów dnia 6 września 2023 r. W sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 poz. 1870)
2. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. z 2023 r. poz. 1165)
3. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz.U. z 2023 r. poz. 1166)
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia o zgłoszeniu się do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wzoru zaświadczenia o ukończeniu tych programów, a także wzorów pouczeń w związku z uczestnictwem osób stosujących przemoc domową w tych programach (Dz.U. z 2023 r. poz. 1164)

4.3 Korelacja Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej z innymi aktami prawnymi

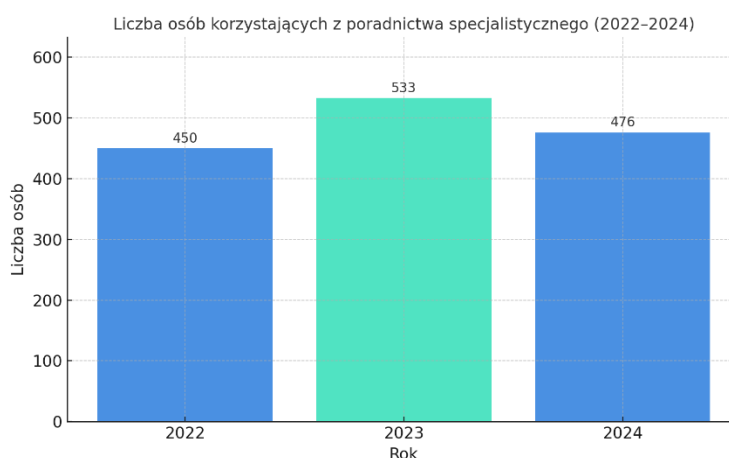
Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2026-2031 jest opracowany w spójności z następującymi aktami prawnymi:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030,
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy na lata 2021-2025,
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Szczecineckim,
- Programami Przeciwdziałania Przemocy Domowej szczebla Gminnego w Powiecie Szczecineckim.

5. Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu szczecineckiego

Przemoc domowa to zjawisko, które dotyka wiele osób w różnych środowiskach. W celu zrozumienia skali i charakteru tego problemu w powiecie szczecineckim, przeprowadzono szczegółową diagnozę przemocy domowej na terenie powiatu w oparciu o dane uzyskane z ośrodków pomocy społecznej, Komendy Powiatowej Policji w Szczecinku oraz na podstawie danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

Z opracowania własnego Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku – Punktu Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego wynika, że w latach 2022-2024 z pomocy specjalistycznej (psycholog, prawnik, terapeuta, terapeuta uzależnień, pracownik socjalny) skorzystała następująca ilość osób:

Wykres nr. 1. Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w latach 2022–2024

Na przestrzeni trzech lat widoczna jest zmienność w liczbie osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku. W 2023 roku odnotowano wyraźny wzrost (533 osoby), co może być wynikiem zwiększonej dostępności usług, działań promocyjnych lub narastających problemów społecznych. W 2024 roku liczba ta nieznacznie spadła

do 476 osób, jednak nadal utrzymuje się na wyższym poziomie niż w 2022 roku (450 osób). Należy podkreślić, że większość osób korzystała z poradnictwa wielokrotnie, co świadczy o pogłębionych potrzebach i zaufaniu mieszkańców do oferowanego wsparcia psychologicznego, prawnego i socjalnego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku realizuje zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy poprzez realizację m. in. Programu Korekcyjno-Edukacyjnego Dla Osób Stosujących Przemoc Domową.

Tabela nr 1. Zestawienie liczbowe uczestnictwa w Programie Korekcyjno-Edukacyjnym Dla Osób Stosujących Przemoc Domową

Rok	Liczba uczestników biorących udział	Płeć	Liczba uczestników, którzy ukończyli Program
2022	15	6 kobiet, 9 mężczyzn	8
2023	14	8 kobiet, 6 mężczyzn	8
2024	12	2 kobiet, 10 mężczyzn	9

Źródło: dane własne PCPR

Powyższe zestawienie pokazuje, że liczba osób biorących udział w Programie utrzymuje się na stałym poziomie. Dodać należy, iż rokrocznie do udziału w programie zgłasza się większa liczba osób chętnych niż liczba miejsc. Ilość dostępnych miejsc zależy od wysokości dotacji celowej z budżetu państwa.

Na podstawie danych zebranych przez Komendę Miejską Policji w Szczecinku z posterunków policji w poszczególnych gminach powiatu szczecineckiego, ustalono, że w latach 2023–2024 na terenie powiatu szczecineckiego odnotowano znaczący wzrost liczby wszczętych procedur „Niebieska Karta”. W roku 2023 wypełniono 32 formularze, natomiast w roku 2024 było ich już 58. Taki wzrost może świadczyć o nasileniu zjawiska przemocy domowej, ale również o wzroście świadomości społecznej oraz skuteczniejszym reagowaniu na tego typu sytuacje przez instytucje i osoby doznające przemocy. Istotnym czynnikiem wpływającym na ten wzrost była również nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z 2023 roku, która m.in. zmieniła i rozszerzyła definicję osoby doznającej przemocy. Dzięki temu możliwe stało się formalne objęcie ochroną szerszego kręgu osób, w tym dzieci i innych członków rodziny, którzy wcześniej mogli być pomijani w procedurach.

W analizowanym okresie przeważającą grupę sprawców przemocy stanowili mężczyźni. W 2023 roku wskazano 32 sprawców, z czego 28 to mężczyźni, a 4 kobiety. W 2024 roku liczba sprawców wzrosła do 59, w tym 53 mężczyzn i 6 kobiet. Równolegle odnotowano wyraźny wzrost liczby osób doznających przemocy. W 2023 roku zidentyfikowano 32 osoby – 22 kobiety, 4 mężczyzn oraz 6 dzieci. W 2024 roku liczba ta wyniosła 92, w tym aż 52 kobiety, 6 mężczyzn i 34 małoletnich. Szczególnie zauważalny jest wzrost liczby dzieci jako osób doznających przemocy, co może wynikać zarówno z realnego nasilenia zjawiska, jak i z uwzględnienia dzieci w zmienionej definicji prawnej, obowiązującej od 2023 roku.

Istotnym czynnikiem towarzyszącym przemocy domowej był alkohol. W 2023 roku wszczęto 15 procedur wobec osób stosujących przemoc pod jego wpływem, natomiast w 2024 roku liczba

ta wzrosła do 26. Dane te potwierdzają silny związek między nadużywaniem alkoholu a aktami przemocy w środowisku domowym.

W zakresie form przemocy również zauważalne są istotne zmiany. W 2023 roku najczęściej zgłaszano przemoc psychiczną (22 przypadki), fizyczną (13 przypadków) oraz ekonomiczną (9 przypadków). W roku 2024 odnotowano już 67 przypadków przemocy psychicznej, 44 fizycznej i 13 ekonomicznej. Pojawiły się także nowe formy: 1 przypadek przemocy seksualnej, 6 przypadków przemocy za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz 33 przypadki sklasyfikowane jako przemoc innego rodzaju. Wzrost liczby i różnorodności zgłaszanych form przemocy może świadczyć o większej wrażliwości społecznej oraz skuteczniejszych działaniach diagnostycznych ze strony służb. Podsumowując, analiza danych za lata 2023–2024 wskazuje na nasilający się problem przemocy domowej w powiecie szczecineckim. Najczęściej osobami doznającymi przemocy są kobiety i dzieci, a osobami stosującymi przemoc – mężczyźni, często będący pod wpływem alkoholu. Najpowszechniejszą formą przemocy pozostaje przemoc psychiczna, odnotowywane są również przypadki przemocy fizycznej oraz inne, wcześniej rzadziej zgłaszane formy. Wzrost liczby procedur może być częściowo wynikiem zmian prawnych, jakie wprowadziła nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej w 2023 roku – w tym rozszerzenia definicji osoby doznającej przemocy, co znacząco wpłynęło na rozpoznawalność i zakres interwencji instytucji pomocowych. Sytuacja ta wskazuje na potrzebę kontynuowania i wzmacniania działań profilaktycznych, edukacyjnych i interwencyjnych w lokalnym środowisku.

Poniżej zostały przedstawione dane statystyczne uzyskane z ośrodków pomocy społecznej funkcjonujących w powiecie szczecineckim.

Procedura „Niebieskiej Karty” jest jednym z kluczowych narzędzi stosowanych w systemie przeciwdziałania przemocy domowej. Dane dotyczące liczby jej wszczęć w poszczególnych gminach powiatu szczecineckiego w latach 2022–2024 pozwalają zdiagnozować dynamikę i skalę ujawnianych przypadków przemocy.

Tabela nr 2. Ilość wszczętych procedur Niebieskiej Karty na terenie powiatu szczecineckiego w latach 2022-2024

Lp.	Wyszczególnienie	Ilość wszczętych procedur Niebieskiej Karty			
			2022	2023	2024
1.	gmina Barwice		7	4	9
2.	gmina Biały Bór		4	6	4
3.	gmina Borne Sulinowo		10	14	16
4.	gmina Grzmiąca		4	2	3
5.	gmina Szczecinek		9	6	16
6.	Miasto Szczecinek		81	81	123
	Razem		115	113	171

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji pozyskanych z ośrodków pomocy społecznej na terenie Powiatu Szczecineckiego.

W analizowanym okresie zauważalny jest wzrost liczby wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” – z 115 w 2022 roku do 171 w roku 2024, co oznacza wzrost o ponad 48% w porównaniu do roku bazowego. Po niewielkim spadku w 2023 roku (113), rok 2024 przyniósł wyraźne zwiększenie interwencji.

Najwięcej procedur odnotowano każdego roku w mieście Szczecinek, gdzie liczba ta utrzymywała się na poziomie 81 w latach 2022 i 2023, by w 2024 roku wzrosnąć do aż 123 przypadków. Również w gminie Borne Sulinowo oraz gminie Szczecinek zaobserwowano znaczne wzrosty – odpowiednio z 10 do 16 oraz z 9 do 16 procedur.

W niektórych gminach, takich jak Grzmiąca czy Biały Bór, liczba procedur jest niższa i bardziej zmienna, co może wskazywać na różnice w zgłaszalności, świadomości społecznej lub strukturze lokalnych problemów.

Dane te potwierdzają, że zjawisko przemocy domowej w powiecie szczecineckim nie tylko utrzymuje się na wysokim poziomie, ale w wielu miejscach się nasila. Wzrost liczby wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” w 2024 roku może być wynikiem zarówno rzeczywistego wzrostu przemocy, jak zmian prawnych związanych z rozrzedzeniem katalogu osób mogących zostać zakwalifikowane jako osoby doznające przemocy a tym samym wszczęta może zostać procedura Niebieskiej Karty, a także większej skuteczności działań interwencyjnych, większej świadomości społecznej oraz intensyfikacji pracy służb. Wskazuje to jednoznacznie na potrzebę dalszego wzmacniania działań profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających osoby doznające przemocy.

Tabel nr 3: Wskaźniki wszczętych procedur „Niebieskiej Karty” na 1000 mieszkańców w 2024 roku dla poszczególnych gmin powiatu szczecineckiego

Wyszczególnienie	Procedury NK (2024)	Liczba mieszkańców stan na 21 grudnia 2024 r.	Wskaźnik na 1000 mieszkańców
Miasto Szczecinek	123	37 250	3,30
Barwice	9	7 697	1,17
Biały Bór	4	4 904	0,82
Borne Sulinowo	16	9 128	1,75
Grzmiąca	3	4 234	0,71
Gm. Szczecinek	16	8 810	1,81

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji pozyskanych z ośrodków pomocy społecznej na terenie Powiatu Szczecineckiego.

Tabela nr 4: Ilość procedur Niebieskich Kart prowadzonych przez Zespoły Interdyscyplinarne w powiecie szczecineckim w latach 2022 – 2024 r.

Liczba osób dotkniętych przemocą domową – dane Zespołów Interdyscyplinarnych									
	Kobiety			Mężczyźni			Dzieci		
Gmina	2022	2023	2024	2022	2023	2024	2022	2023	2024
Barwice	5	4	5	1	1	1	4	2	7
Biały Bór	8	7	5	0	0	0	4	6	4
Grzmiąca	2	1	3	1	0	0	4	4	7
Borne Sulinowo	9	8	13	1	2	0	0	8	3
Gmina Szczecinek	7	5	11	4	1	3	1	3	11
Miasto Szczecinek	67	65	92	11	2	16	113	96	178
Łączna liczba osób doznających przemocy	98	90	129	18	6	20	126	119	210

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji pozyskanych z ośrodków pomocy społecznej na terenie Powiatu Szczecineckiego.

W latach 2022–2024 liczba osób doznających przemocy domowej na terenie powiatu szczecineckiego systematycznie wzrastała. W 2022 roku odnotowano łącznie 242 osoby dotknięte przemocą domową, w 2023 roku – 215 osób, natomiast w 2024 roku – 359 osób. Oznacza to wzrost o ponad 66% w stosunku do roku poprzedniego.

Największą liczbę zgłoszeń odnotowano w mieście Szczecinek, gdzie liczba kobiet doznających przemocy wzrosła z 67 w 2022 roku do aż 92 w 2024 roku, a liczba dzieci – z 113 do aż 178. W 2024 roku tylko w tej jednej gminie odnotowano łącznie 286 przypadków przemocy domowej, co stanowi ponad 79% wszystkich przypadków zarejestrowanych w powiecie w tym roku.

Wśród poszczególnych gmin zauważalne są również różnice w strukturze płci i wieku osób doznających przemocy. Na przykład:

- W gminie Borne Sulinowo zanotowano znaczący wzrost liczby kobiet dotkniętych przemocą (z 9 do 13) i dzieci (z 0 w 2022 do 3 w 2024).
- W gminie Szczecinek liczba dzieci dotkniętych przemocą wzrosła aż jedenastokrotnie (z 1 do 11).

Dane pokazują też, że w 2024 roku zauważalny był wyraźny wzrost przypadków przemocy wobec mężczyzn, zwłaszcza w mieście Szczecinek (z 2 w 2023 do 16 w 2024 roku) oraz w gminie Szczecinek (z 1 do 3).

Tabela nr 5: Osoby stosujące przemoc z podziałem ze względu na płeć oraz ilość osób pod wpływem alkoholu

Liczba osób stosujących przemoc domową z podziałem na płeć			
	Kobiety	Mężczyźni	Osoby pod wpływem alkoholu
Gmina	2022 - 2024	2022 - 2024	2022 - 2024
Barwice	3	19	7
Biały Bór	0	14	7
Grzmiąca	2	7	3
Borne Sulinowo	5	38	14
Gmina Szczecinek	7	24	6
Miasto Szczecinek	47	247	200
Łącznie	64	349	237

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji pozyskanych z ośrodków pomocy społecznej na terenie Powiatu Szczecineckiego.

W analizowanym okresie, na terenie powiatu szczecineckiego, zidentyfikowano łącznie 413 osób stosujących przemoc domową. Dane wyraźnie wskazują na znacznie większy udział mężczyzn wśród osób stosujących przemoc domową – aż 349 przypadków, co stanowi około 84,5% wszystkich zgłoszonych przypadków przemocy. Kobiety były sprawczyniami przemocy znacznie rzadziej – odnotowano 64 takie osoby, czyli około 15,5%.

Szczególną uwagę zwraca rola alkoholu jako czynnika ryzyka. Aż 237 sprawców (czyli 57,4% wszystkich przypadków) stosowało przemoc będąc pod wpływem alkoholu. Zjawisko to występuje niemal we wszystkich gminach powiatu, ale jego największe natężenie obserwuje się w mieście Szczecinek, gdzie aż 200 osób, czyli ponad 84% przypadków alkoholowych, dotyczyło właśnie tej lokalizacji.

To właśnie Miasto Szczecinek dominuje w statystykach przemocy domowej – odnotowano tam aż 294 sprawców, w tym 247 mężczyzn i 47 kobiet. To ponad 71% wszystkich przypadków w całym powiecie, co jednoznacznie wskazuje na potrzebę skoncentrowania działań profilaktycznych i interwencyjnych właśnie na tym obszarze. Wysoka liczba sprawców działających pod wpływem alkoholu dodatkowo potwierdza konieczność silniejszego powiązania programów przeciwdziałania przemocy z działaniami w zakresie profilaktyki uzależnień.

Najmniejszą liczbę przypadków odnotowano w Gminie Biały Bór, gdzie zarejestrowano jedynie 14 sprawców – wyłącznie mężczyzn – przy czym połowa tych przypadków związana była z alkoholem. Może to świadczyć o mniejszej skali zjawiska, ale równie dobrze może oznaczać niedostateczne zgłaszanie przemocy i brak odpowiedniego rozpoznania sytuacji w środowisku lokalnym.

W pozostałych gminach, takich jak Barwice, Grzmiąca, Borne Sulinowo oraz gmina Szczecinek, przemoc domowa również jest obecna, choć w znacznie mniejszej skali niż w stolicy powiatu. Warto jednak zauważyć, że także tam występuje wyraźna przewaga mężczyzn jako sprawców oraz istotny udział alkoholu w tle zdarzeń.

W 2024 roku na terenie powiatu szczecineckiego zrealizowano badanie ankietowe, którego głównym celem była diagnoza zjawiska przemocy występującej wśród lokalnej społeczności.

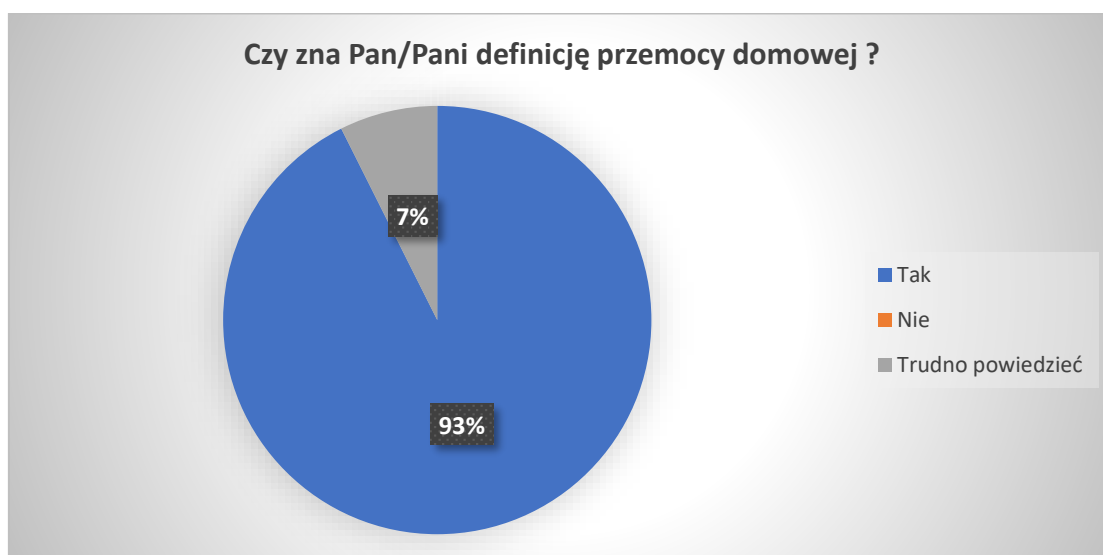
Badanie zostało skierowane do mieszkańców powiatu i miało na celu identyfikację problemów związanych z przemocą domową. Respondenci odpowiadali na pytania dotyczące zarówno doświadczania przemocy, jak i jej obserwowania lub stosowania wobec innych.

Zgromadzony stanowi materiał diagnostyczny, który został wykorzystany do zaplanowania celów Programu. Wyniki badania wskazują na potrzebę dalszego wzmocnienia systemu przeciwdziałania przemocy oraz zwiększenia dostępności pomocy dla osób jej doświadczających.

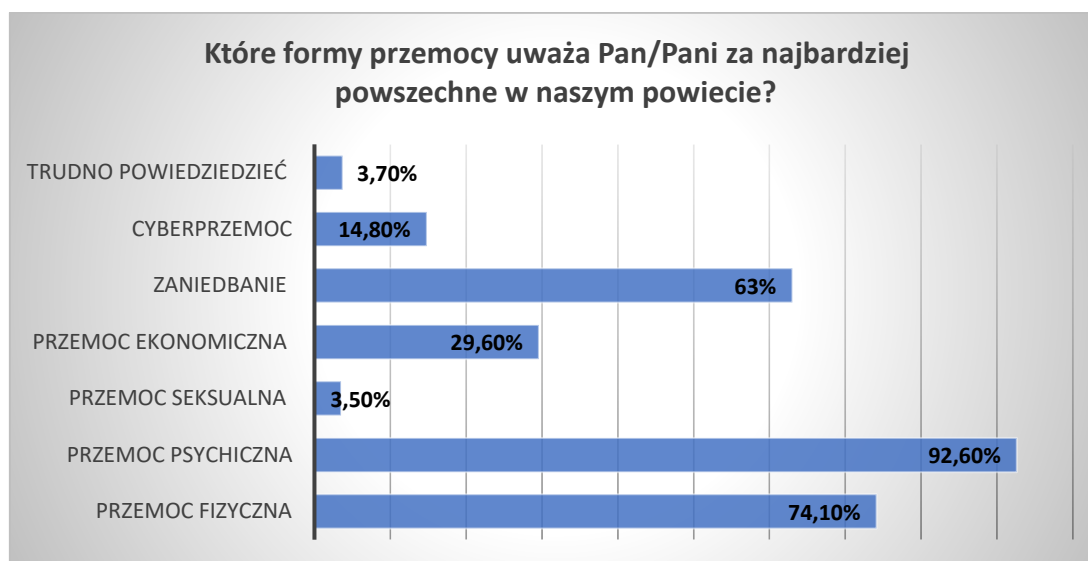
Struktura demograficzna respondentów przedstawia się następująco:

- Kobiety: 93%
- Mężczyźni: 4%
- Inne / nieujawnione: 4%
- Wiek 25–39 lat: 48%
- Wiek 40–59 lat: 44%
- Wiek 18–24 lata: 7%
- Miasto powiatowe: 70%
- Wieś: 26%
- Małe miasto: 4%

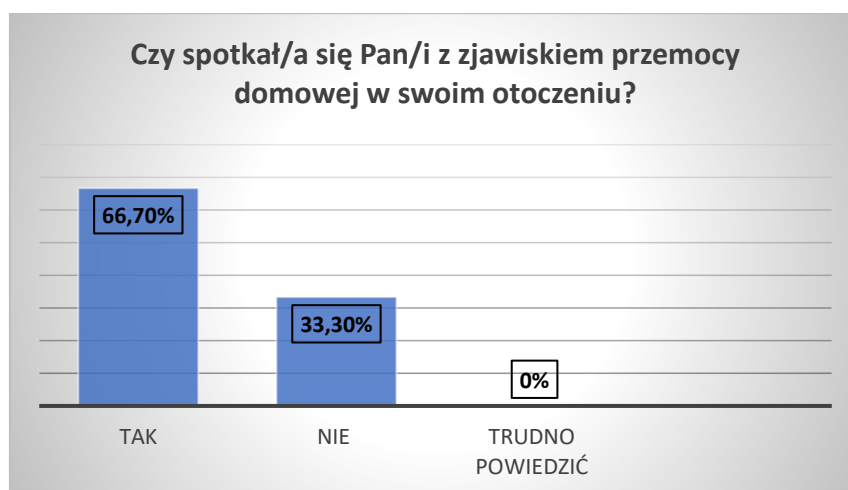
Wyniki pokazują, że zdecydowaną większość respondentów stanowiły kobiety, głównie w wieku 25–59 lat. Większość ankietowanych mieszka w mieście powiatowym, co może wpływać na większą dostępność do informacji i usług pomocowych.

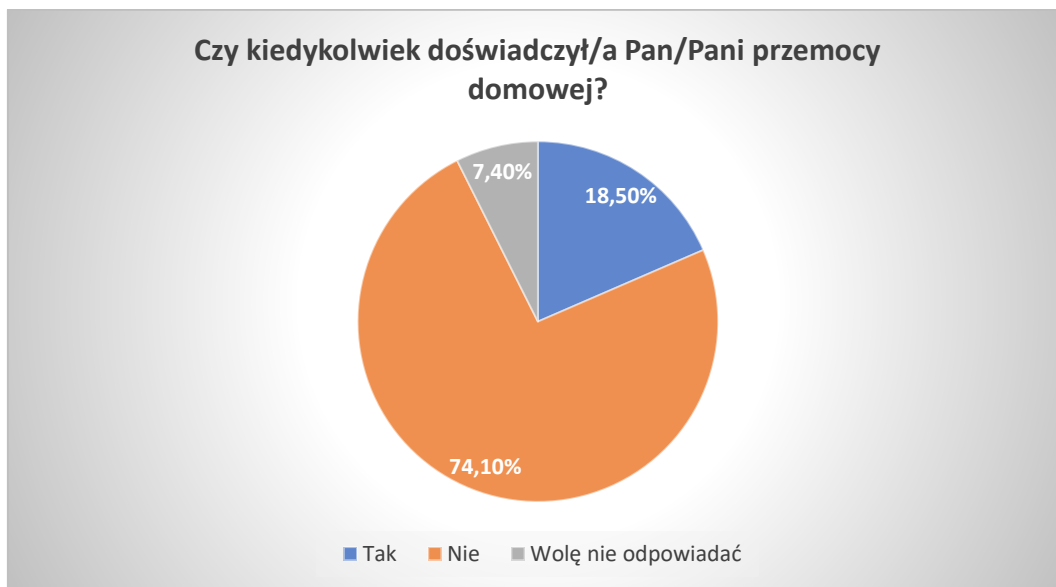
Wykres nr 2: Zebrane odpowiedzi na pytanie o znajomość definicji przemocy pokazują, że większość osób ankietowanych zna definicję przemocy domowej.

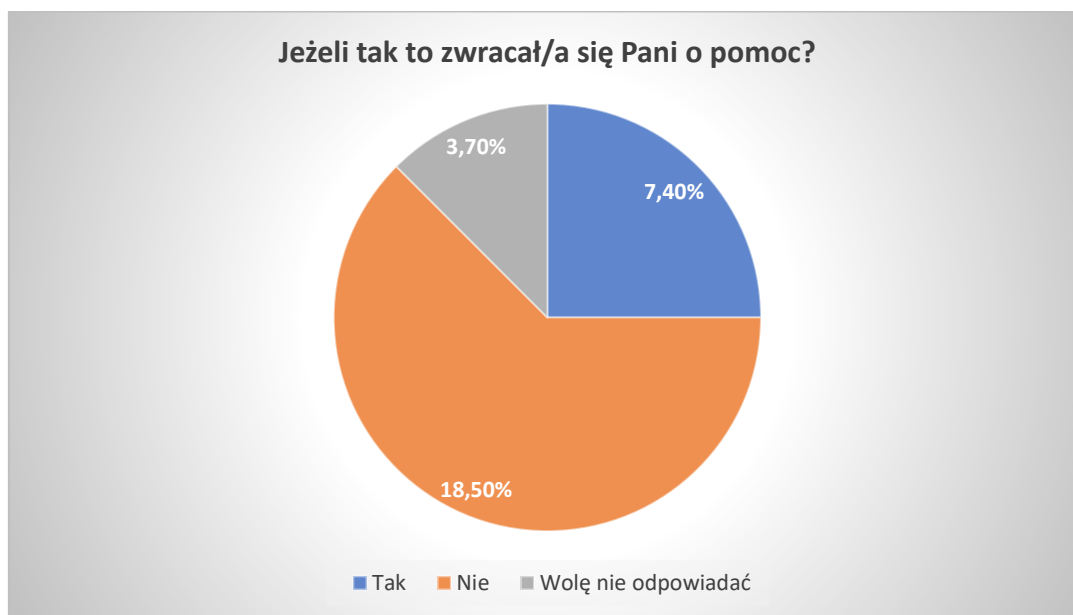
Wykres nr 3: Powyższe zestawienie pokazuje, że w dominują formy przemocy psychicznej i fizycznej, szczególnie w kontekście przemocy domowej. Przemoc psychiczna, obejmująca m.in. groźby, zastraszanie, upokarzanie i izolowanie, jest często trudna do udowodnienia, ale ma poważne skutki dla osób doznających przemocy. Przemoc fizyczna, związana z naruszeniem nietykalności cielesnej, jest bardziej widoczna i łatwiejsza do zidentyfikowania, ale również stanowi poważny problem. Zauważyć można, że zaniedbanie jest częstą formą przemocy, często określaną jako ukryta forma przemocy. Polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych osoby, a najczęściej dotyczy osób słabszych, zależnych od innych, takich jak dzieci, osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo, przemoc ekonomiczna i seksualna, a także cyberprzemoc, stanowią istotne formy krzywdzenia.

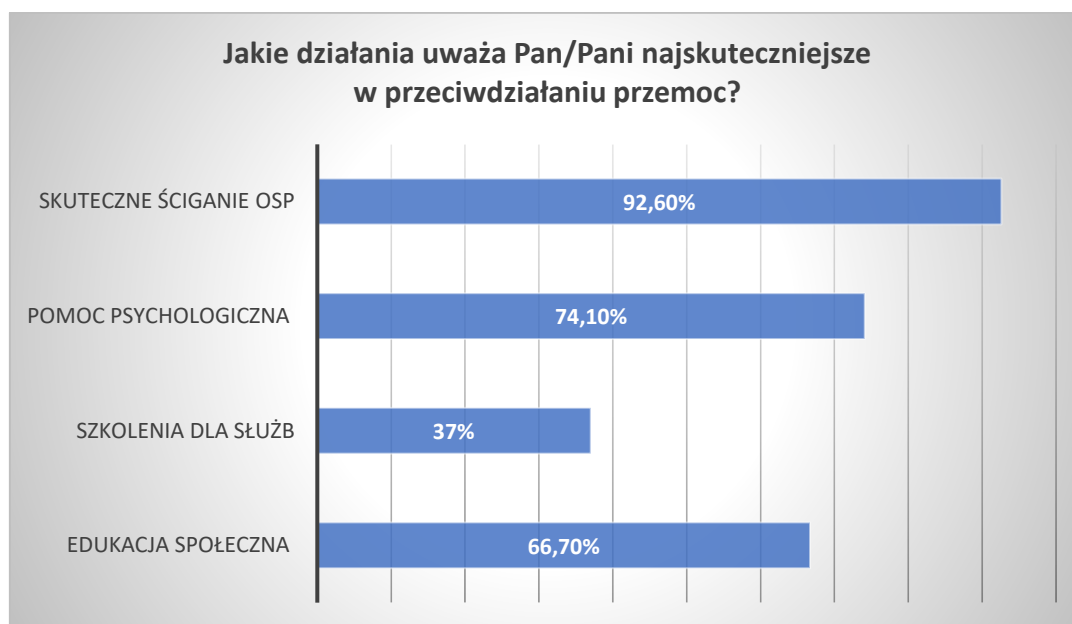
Wykres nr 4: Zebrane dane wskazują, że większość respondentów spotkała się ze zjawiskiem przemocy domowej.

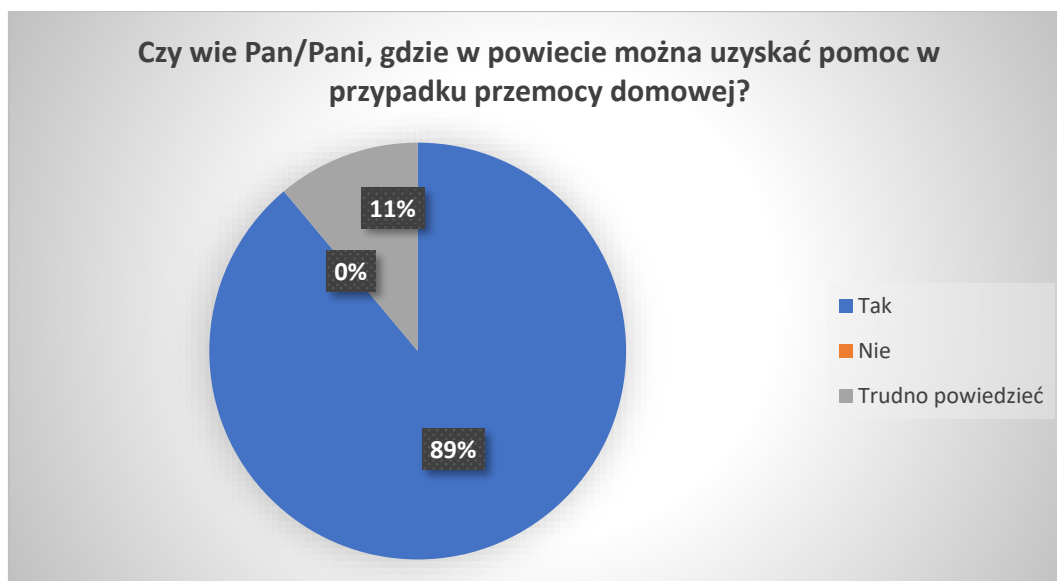
Wykres nr 5: obrazuje, że przemoc domowa dotyka 18,50% respondentów. Natomiast ogólnokrajowe statystyki wskazują, że w Polsce, według oficjalnych danych, blisko 90 tysięcy osób rocznie doświadcza różnego rodzaju przemocy domowej.

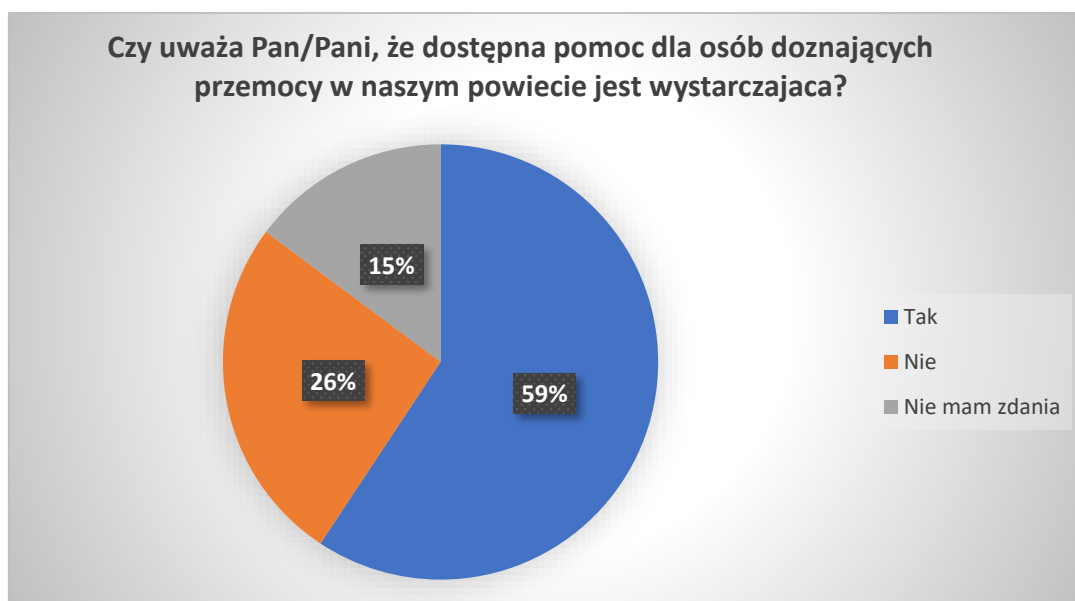
Wykres nr 6: obrazuje, że 18,50 % osób doznających przemocy nie zgłosiło się po pomoc. Jest to znaczna liczba, która pokazuje, że 1 na 5 osób doznających przemocy nie zgłasza tego faktu i nie szuka pomocy.

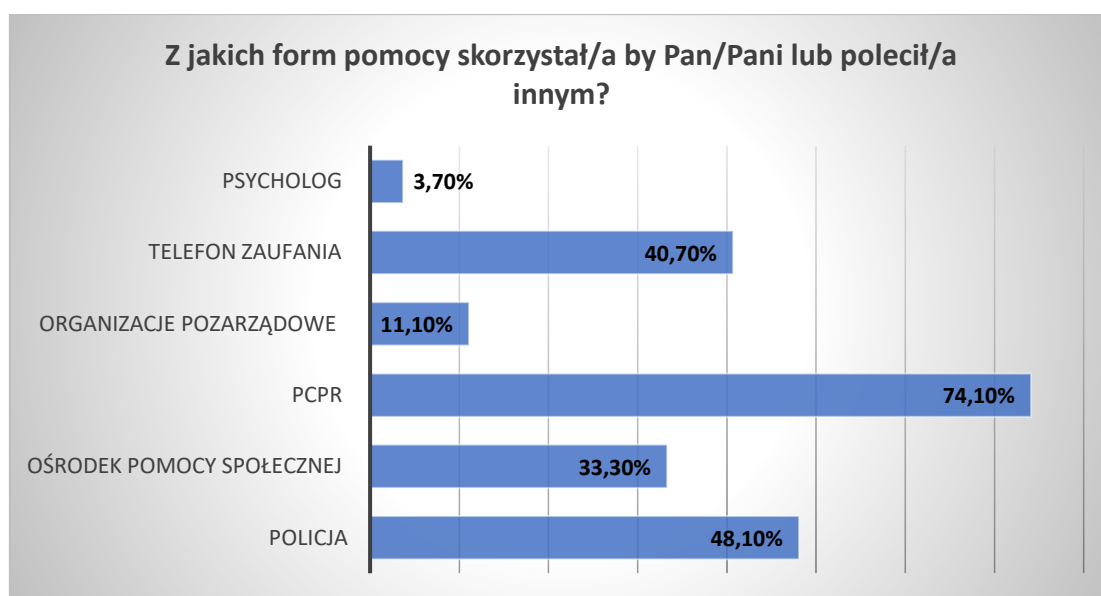
Wykres nr 7: pokazuje, że według ankietowanych, najskuteczniejsze działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej to skuteczne ściganie osób stosujących przemoc domową, pomoc psychologiczna, edukacja społeczna oraz szkolenia dla służb.

Wykres nr 8: obrazuje, że aż 89 % osób wie, gdzie uzyskać pomoc w przypadku przemocy domowej.

Wykres nr: 9 pokazuje potrzeby w zakresie zwiększenia dostępności pomocy dla osób doznających przemocy w powiecie szczecineckim. 59 % respondentów uważa, że pomoc jest wystarczająca, natomiast 26 % stwierdziło, że zbyt mała a 15 % nie miało zdania.

Wykres nr: 10 pokazuje, że respondenci w przypadku zjawiska przemocy domowej, ufają Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie, a w dalszej kolejności Policji, ośrodkowi pomocy społecznej.

Wyniki ankiety pokazują, że mieszkańcy powiatu wykazują dużą świadomość istnienia zjawiska przemocy domowej, jednak nie wszyscy potrafią zdefiniować to zjawisko w pełni. Duża część ankietowanych spotkała się z przemocą w swoim otoczeniu, co wskazuje na poważny charakter problemu społecznego. Znaczący odsetek osób, które doświadczyły przemocy, nie zgłasza się po pomoc – może to świadczyć o barierach psychicznych, społecznych lub braku zaufania do instytucji. Najczęściej wskazywane źródła pomocy to PCPR, policja oraz telefon zaufania. Respondenci podkreślali również potrzebę edukacji społecznej oraz skutecznego ścigania sprawców.

6. Zasoby Powiatu Szczecineckiego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

Przemoc domowa jest zjawiskiem społecznym, które może dotyczyć osób niezależnie od wieku, płci czy statusu społecznego. Działania podejmowane w odpowiedzi na to zjawisko wymagają współpracy różnych instytucji i służb odpowiedzialnych za wsparcie, interwencję oraz profilaktykę. System przeciwdziałania przemocy domowej opiera się na rozwiązaniach ustawowych oraz lokalnych zasobach organizacyjnych i kadrowych.

Celem niniejszego opracowania jest przedstawienie zasobów powiatu szczecineckiego w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Uwzględnione zostały instytucje i podmioty działające na rzecz osób doświadczających przemocy, dostępne formy pomocy, obowiązujące procedury oraz formy współpracy międzyinstytucjonalnej.

Zebranie i uporządkowanie tych informacji pozwala na przedstawienie aktualnego stanu lokalnego systemu wsparcia i reagowania w sytuacjach przemocy domowej na terenie powiatu szczecineckiego.

Tabela nr 3: Dane na temat zasobów instytucjonalnych umożliwiających realizację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej wraz z obszarem działania

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE	
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Punkt Interwencji Kryzysowej i Poradnictwa Specjalistycznego ul. Wiatraczna 1 78-400 Szczecinek tel. 730 304 035, 94 7137111	• świadczenie poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego, socjalnego, • prowadzenie punktu interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego, • prowadzenie miejsc hostelowych dla osób w kryzysowej sytuacji związanej z doznawaną przemocą, • prowadzenie działań edukacyjnych i informacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, • promowanie prawidłowych metod wychowawczych, • wszczynanie i uczestnictwo w pracach w ramach procedury „Niebieska Karta”, • powiadamianie odpowiednich służb o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • powiadamianie Sądu o konieczności wglądu w sytuację rodziny, • pomoc terapeutyczna dla osób znajdujących się w kryzysie, • realizowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową, • realizowanie programu terapeutyczno – psychologicznego dla osób stosujących przemoc, • prowadzenie grupy specjalistyczno – terapeutycznej dla osób doznających przemocy, • prowadzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy, • zapewnienie opieki dzieciom w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej w momencie zagrożenia życia i zdrowia.
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Regionalne Centrum Kryzysowe ul. Wiatraczna 1 78-400 Szczecinek tel. 730 304 035	• wsparcie osób zagrożonych przemocą domową, doznających przemocy domowej, stosujących przemoc domową i ich otoczenia, znajdujących się w kryzysie lub po przebytym kryzysie, • zapewnienie korzystającym konsultacji u specjalistów np. pracownika socjalnego, psychologa, terapeuty.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

ZESPOŁY INTERDYSCYPLINARNE	
Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, ul. Czaplinecka 14, 78-460 Barwice, tel. 94 3736022 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, ul. Nadrzeczna 2a, 78-425 Biały Bór, tel. 94 3739718 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Bornem Sulinowie, ul. Lipowa 6, 78-449 Borne Sulinowo, tel. 94 3733183 Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Grzmiąca, ul. 1-go Maja 7, 78-450 Grzmiąca tel. 94 3736810 Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej, ul. Piłska 3, 78-400 Szczecinek tel. 94 3747077 Zespół Interdyscyplinarny Miasta Szczecinek ul. Wiejska 4, Szczecinek zi@szczecinek.net.pl tel. 94 3728011, 94 3728003, 728 823 383	• diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym, • inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych, mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom, • inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, • rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, • monitorowanie procedury „Niebieska Karty”, • powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, • kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową, • integrowanie i koordynowanie działań służb i instytucji lokalnych.
OŚRODKI POMOCY SPOŁECZNEJ	
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Barwicach ul. Czaplinecka 14, 78-460 Barwice, tel. 94 3736022 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białym Borze ul. Nadrzeczna 2A/2, 78-425 Biały Bór, tel. 94 3739718 Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie ul. Lipowa 6, 78-449 Borne Sulinowo, tel. tel/fax. 94 37 331 83, 94 37 339 59, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku ul. Piłska 3, 78-400 Szczecinek tel. 94 374 7077, 506 199 446 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Grzmiącej ul. 1 Maja 7, 78-450 Grzmiąca tel. 94 37 36878 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczecinku ul. Wiejska 4, 78-400 Szczecinek tel. 94 3728000	• przyjmowanie zgłoszeń o przemocy domowej i wszczynanie Procedury „Niebieska Karty”, • udzielanie wsparcia osobom doznającym przemocy, w tym pomocy finansowej, rzeczowej, psychologicznej i prawnej, • opracowywanie indywidualnych planów pomocy we współpracy z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową, z aktywnym udziałem pracownika socjalnego, • prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami dotkniętymi przemocą domową – pracownik socjalny diagnozuje sytuację, wspiera proces zmiany, motywuje do korzystania z dostępnych form pomocy, • kierowanie osób stosujących przemoc do udziału w programów korekcyjno-edukacyjnych lub/i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, • współpraca z policją, sądami, kuratorami, placówkami ochrony zdrowia, szkołami i organizacjami pozarządowymi, • udział w grupach diagnostyczno-pomocowych – pracownik socjalny diagnozuje sytuację rodziny, przedstawia ocenę potrzeb i możliwości wsparcia oraz wspólnie z zespołem opracowuje i monitoruje plan pomocy, • monitorowanie sytuacji rodzin, w których wystąpiła przemoc.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

Komenda Powiatowa Policji w Szczecinku, ul. Polna 25, Szczecinek tel. 47 78 47 511 Komisariat Policji w Bornem Sulinowie, ul. B. Chrobrego 2, Borne Sulinowo tel. 47 78 47 450 Posterunek Policji w Białym Borze, ul. Słupska 10, Białý Bór tel. 47 78 47 471 Posterunek Policji w Barwicach, ul. Zwycięzców 22, Barwice tel. 47 7847491 lub 997, 112	• podejmowanie interwencji w sytuacjach zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej, • wszczynanie procedury „Niebieska Karty”, • udzielanie informacji osobom doznającym przemocy o dostępnych formach, • wydawanie natychmiastowego nakazu opuszczenia mieszkania i/lub zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy, • współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi i grupami diagnostyczno-pomocowymi, • prowadzenie czynności wyjaśniających i dochodzeniowo-śledczych w sprawach karnych związanych z przemocą domową, • monitorowanie sytuacji rodzin objętych procedurą NK – kontrole środowiskowe, wizyty prewencyjne, • podejmowanie działań profilaktycznych – spotkania z młodzieżą, lokalne kampanie społeczne, edukacja nt. przemocy i odpowiedzialności karnej.
Sąd Rejonowy w Szczecinku ul. Bohaterów Warszawy 42 78-400 Szczecinek tel. 943730800, 943730825	• rozpoznawanie wniosków o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania, • rozpoznawanie wniosków o zakaz zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej oraz zakaz kontaktowania się z nią, • wydawanie postanowień w przedmiocie natychmiastowego opuszczenia mieszkania przez sprawcę przemocy (w trybie cywilnym), • rozpatrywanie środków zapobiegawczych w postępowaniu karnym (np. zakaz kontaktu, zakaz zbliżania się, nakaz opuszczenia mieszkania), • kierowanie osób stosujących przemoc do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych, • orzekanie o ograniczeniu lub pozbawieniu władzy rodzicielskiej w sytuacjach, gdy przemoc domowa zagraża dobru dziecka, • współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi i innymi instytucjami w ramach realizacji Procedury „Niebieska Karty”.
Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej ul. Bohaterów Warszawy 42 78-400 Szczecinek tel. 943730830, tel. 94 3730816	• współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi i innymi instytucjami w ramach realizacji procedury „Niebieska Karty” – w zakresie wymaganym przepisami prawa, • sprawowanie dozoru nad osobami skazanymi za przestępstwa, w tym za przemoc domową, w celu kontrolowania ich zachowania i wspierania procesu resocjalizacji, • kontrolowanie wykonania obowiązków nałożonych przez sąd, np. zakazu zbliżania się do osób pokrzywdzonych, uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych czy terapii uzależnień, • podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku ujawnienia przemocy domowej w trakcie dozoru lub nadzoru nad rodziną, • współpraca z instytucjami lokalnymi, takimi jak ośrodki pomocy społecznej, policja, placówki ochrony zdrowia i zespoły interdyscyplinarne, w celu przeciwdziałania przemocy, • prowadzenie nadzoru nad wykonaniem orzeczeń sądów rodzinnych dotyczących sposobu wykonywania władzy rodzicielskiej, kontaktów z dzieckiem i obowiązku leczenia odwykowego, • przeprowadzanie wywiadów środowiskowych w sprawach cywilnych i karnych, w tym związanych z przemocą domową, oraz sporządzanie opinii dla sądu, • monitorowanie sytuacji rodzin objętych nadzorem sądu, reagowanie na niepokojące sygnały i informowanie sądu o zagrożeniu dla bezpieczeństwa domowników,

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Wiatraczna 1 78-400 Szczecinek tel. 943743722, 572 594 288	• diagnozowanie problemów emocjonalnych i wychowawczych dzieci i młodzieży, które mogą wynikać z doświadczenia przemocy, • udzielanie pomocy psychologicznej dzieciom doznającym przemocy – indywidualna terapia, wsparcie kryzysowe, konsultacje, • udzielanie wsparcia i konsultacji rodzicom, opiekunom oraz nauczycielom w zakresie rozpoznawania sygnałów przemocy i właściwego reagowania, • wydawanie opinii i zaleceń do sądu, szkoły lub innych instytucji w sprawach dotyczących przemocy domowej lub zaniedbań wychowawczych, • organizowanie szkoleń i warsztatów profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli z zakresu przeciwdziałania przemocy, komunikacji bez agresji, rozwiązywania konfliktów, • współpraca z innymi instytucjami (szkoły, PCPR, OPS, Policja, sądy rodzinne) w celu zapewnienia kompleksowego wsparcia dziecku i rodzinie, • wczesna interwencja w przypadkach podejrzenia przemocy – zgłaszanie spraw do odpowiednich służb (np. OPS, sąd rodzinny), • prowadzenie działań wychowawczo-profilaktycznych we współpracy ze szkołami w ramach realizacji szkolnych programów profilaktyki,
„PATRONKA” Sp. z o.o. Ośrodek Leczenia Uzależnień ul. Lelewela 11, tel. 943740106 ul. Klasztorna 11, tel. 947137180 78-400 Szczecinek	• diagnozowanie i leczenie zaburzeń zachowania wynikających z nadużywania i uzależnienia od substancji psychoaktywnych w tym alkoholu, uzależnień od substancji zażywanych naprzemiennie, • oraz zaburzeń zachowań uzależnień behawioralnych, • diagnozowanie i leczenie osób uzależnionych z podwójną diagnozą, u których jednocześnie występuje uzależnienie od substancji psychoaktywnych oraz zaburzenia lub choroby psychiczne, • pomoc psychoterapeutyczna i psychologiczna dla rodzin i osób bliskich osób uzależnionych, pomoc w rozwiązywaniu problemów współistniejących, w tym przemocy domowej, • realizacja programów korekcyjnych i praca terapeutyczna z osobami stosującymi przemoc, • prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej, udzielanie specjalistycznej pomocy psychoterapeutycznej i psychiatrycznej osobom uzależnionym i współuzależnionym członkom ich rodzin w celu osiągnięcia i utrzymania abstynencji oraz poprawy stanu zdrowia psychicznego oraz funkcjonowania, • realizacja postanowień sądów rodzinnych w zakresie przymusowego leczenia odwykowego oraz postanowień sądów karnych i sądów penitencjarnych w przypadkach przestępstw dokonanych w związku z uzależnieniem od alkoholu lub innych środków psychoaktywnych, • współpraca z kuratorami sądowymi w zakresie dozoru nad osobami uzależnionymi,
Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych: • ul. Zwycięzców 22, 78-460 Barwice, tel. 94 3763309 • ul. Nadrzeczna 2a, 78-425 Biały Bór, tel. 94 3739002 • Al. Niepodległości 6, 78-449 Borne Sulinowo, tel. 94 9734122 • ul. Kolejowa 2, 78-450 Grzmiąca, tel. 94 3736810 • ul. Piłska 3, 78-400 Szczecinek, tel. 94 3726415 • Plac Wolności 13, 78-400 Szczecinek, tel. 94 3714153	• diagnozowanie problemu przemocy w rodzinach z problemem alkoholowym – komisja analizuje sytuację rodzin, w których występuje przemoc i nadużywanie alkoholu, podejmując działania adekwatne do sytuacji, • udział w grupach roboczych zespołu interdyscyplinarnego – członkowie Komisji uczestniczą w spotkaniach grup roboczych, współpracując z innymi instytucjami (np. policją, pomocą społeczną, szkołami) w celu przeciwdziałania przemocy domowej, • wszczynanie procedury „Niebieska Karty”, • motywowanie osób stosujących przemoc i nadużywających alkoholu do leczenia odwykowego – prowadzenie rozmów interwencyjnych oraz kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do leczenia odwykowego, • współpraca z instytucjami i organizacjami, • edukacja i profilaktyka – prowadzenie działań profilaktycznych dotyczących skutków przemocy i nadużywania alkoholu, zarówno wśród dorosłych, jak i dzieci i młodzieży.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

Lokalny Punkt Pomocy Pokrzywdzonym Przepęstwem w Szczecinku ul. Armii Krajowej 29, pok. 211 78-400 Szczecinek tel. 518 532 389	• organizowanie i finansowanie pomocy prawnej, w tym alternatywnych metod rozwiązywania konfliktów, • pokrywanie kosztów związanych z psychoterapią, pomocą psychologiczną, • pokrywanie kosztów związanych z kształceniem w szkołach i przedszkolach publicznych, w żłobkach i klubach dziecięcych, • organizowanie i finansowanie szkoleń oraz kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe, • finansowanie okresowych dopłat do bieżących zobowiązań czynszowych i innych opłat, • przyznawanie bonów żywnościowych, pokrywanie kosztów zakupu odzieży, bielizny, obuwia, środków czystości i higieny osobistej. • finansowanie kosztów zorganizowanego wyjazdu uprawnionego małoletniego, • finansowanie kosztów wyjazdu osoby uprawnionej wraz z małoletnim, • zakup urządzeń i wyposażenia domowego.
Punkt Konsultacyjny ds. Przemocy Domowej ul. Armii Krajowej 29, pokój 211 78-400 Szczecinek Tel. 798 202 316	• konsultacje w zakresie spraw indywidualnych i interwencje w instytucjach, • motywowanie osób doznających przemocy w procesie zmian, • udzielanie informacji na temat możliwości uzyskania pomocy i sposobów rozwiązywania problemów, • wspieranie psychiczne, zachęcanie do aktywnego działania, kierowanie do odpowiednich instytucji, • kierowanie do odpowiednich instytucji, • bezpłatna pomoc prawna i psychologiczna.
Fundacja PATRONKA ul. Lelewela 15, 78-400 Szczecinek tel. 943740106	• pomoc osobom zażywającym i uzależnionym od alkoholu i innych środków psychoaktywnych poprzez realizację programów post rehabilitacyjnych i edukacyjnych, • realizacja programów profilaktyki selektywnej i wskazującej dla rodziców i wychowawców (podnoszenie kompetencji rodzicielskich opiekunów uzależnionych, redukcja zachowań agresywnych) • realizacja programów profilaktyki uniwersalnej dla dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych, • realizacja programów terapeutycznych dla dzieci i młodzieży doświadczającej przemocy i uzależnienia w rodzinie, • prowadzenie edukacji i profilaktyki HIV/AIDS, FAS/FASD, uzależnień oraz promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia bez przemocy, • pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi lub emocjonalnymi i ich rodzinom.

7. Analiza SWOT

Analiza SWOT walki z przemocą domową:

<i>mocne strony</i>	<i>słabe strony</i>
• profesjonalizm kadr • silna koalicja zbudowana wokół obszaru przeciwdziałania przemocy domowej, • rozwinięty system działań prewencyjnych, w tym upowszechnianie wiedzy na temat zjawiska przemocy i możliwości uzyskania pomocy, • prowadzenie programów korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, • dostępność specjalistów (psychologów, pedagogów, pracowników socjalnych), • posiadanie wyspecjalizowanego punktu interwencji kryzysowej i poradnictwa specjalistycznego przy PCPR, • realizacja pełnego spektrum programów: wsparcia, psychologiczno-terapeutycznych i korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc. • prowadzenie grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy – działającej cały rok, • organizacja szkoleń we współpracy z renomowanymi instytucjami, np. „Niebieska Linia”, • diagnozowanie potrzeb szkoleniowych wśród praktyków, • prowadzenie hostelu kryzysowego z opieką psychologiczną i socjalną, • system informacyjny o dostępnych formach wsparcia (publikacje, strony, bazy danych), • wysoka liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego – pokazująca zaufanie społeczne.	• niedostateczna oferta długofalowego i interdyscyplinarnego wsparcia na poziomie działań integracyjnych służących stabilizacji sytuacji rodziny, • niespójność procedur reagowania kluczowych podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałania przemocy, • brak specjalistycznych ośrodków dla ofiar przemocy w powiecie, • czasowe ograniczenie dostępności telefonicznej (telefon zaufania czynny tylko w godzinach pracy), • niewystarczająca liczba pracowników w stosunku do potrzeb całego powiatu, • możliwość przeciążenia zespołu, psychologów, terapeutów, pracowników socjalnych przy dużej liczbie interwencji, • możliwe trudności w trwałym wdrażaniu strategii zmiany u uczestników programów, • niewystarczające wsparcie mieszkaniowe dla osób doznających przemocy (brak mieszkań chronionych).

<i>szanse</i>	<i>zagrożenia</i>
• zwiększenie skuteczności działań w obszarze przemocy domowej poprzez włączanie podmiotów działających w koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy, • kampanie społeczne prowadzone w obszarze problematyki przemocy, • wzrost świadomości społecznej w zakresie przemocy domowej, • szkolenia dla kadr realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy, • realizacja działań zgodnych z przepisami, • możliwość pozyskiwania funduszy zewnętrznych, • współpraca z organizacjami pozarządowymi w regionie (szersze działania edukacyjne i lokalne), • potencjał rozwoju telefonów interwencyjnych i wsparcia online (czat, e-porady), • rozszerzenie oferty szkoleń dla partnerów: policji, sądów, służby zdrowia, • rosnąca świadomość społeczna w zakresie skutków przemocy psychicznej i ekonomicznej, • możliwość tworzenia mieszkań wspieranych dla osób doznających przemocy, • usprawnienie współpracy z gminami w zakresie profilaktyki i rozpoznawania przemocy, • wzrost zaangażowania instytucji religijnych i szkół w działania informacyjne, • digitalizacja zasobów i lepsze zarządzanie danymi o przemocy (monitorowanie zjawiska).	• zwiększone ryzyko wypalenia zawodowego pracowników służb pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy, • wysoki poziom akceptacji społecznej dla przejawów przemocy w życiu społecznym, w tym w procesie wychowywania dziecka, • wzrost liczby przypadków przemocy związany z kryzysami społecznymi i ekonomicznymi. • utrzymujące się stereotypy i społeczne przyzwolenie na przemoc w niektórych środowiskach, • ograniczone fundusze samorządowe na działania miękkie i programy długofalowe, • trudności w rekrutacji nowych specjalistów, • utrudniony dostęp do specjalistów poza miastem powiatowym (obszary wiejskie), • bariery prawne w egzekwowaniu zakazów zbliżania i eksmisji sprawców, • strach i zależność ekonomiczna osób doznających przemocy wobec sprawcy – zmniejsza zgłaszalność, • trudności w zmianie postaw osób stosujących przemoc – niski odsetek zgłoszeń, • możliwość ograniczenia działań profilaktycznych na rzecz interwencji kryzysowej.

Źródło: Opracowanie własne

8. Cele programu, obszary, kierunki działania oraz wskaźniki realizacji programu

Na podstawie analizy zebranego materiału, jak również diagnozy problemu przemocy domowej na terenie powiatu szczecineckiego został wyznaczony cel główny Programu oraz cele szczegółowe. Kierunki działań przypisane do poszczególnych celów szczegółowych skorelowane są z założeniami Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i określają realizatorów oraz okres działań.

CELE POWIATOWEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE SZCZECINECKIM NA LATA 2026-2031

Cel główny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie tego zjawiska w Powiecie Szczecineckim

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Cel 2: Zwiększenie dostępności oraz skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Cel 4: Podniesienie jakości oraz dostępności usług świadczonych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Obszar działań: prewencja, czyli działania ukierunkowane na wykluczanie przyczyn wnikania w przemoc oraz zmniejszanie ryzyka wystąpienia,

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Lp.	Kierunki działań	Działania	Realizator	Termin realizacji	Wskaźnik
1.	Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy domowej	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze powiatu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,	2026-2031	Liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy
2.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	Włączanie się w kampanie ogólnopolskie dotyczące przemocy domowej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,	2026-2031	Liczba kampanii ogólnokrajowych
		Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które: - obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie; - opisują mechanizmy	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Policja, placówki oświatowe, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe*, media	2026-2031	Liczba ogólnokrajowych lokalnych kampanii społecznych

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

		przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno – kulturowe uwarunkowania; - promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec małoletnich przez osoby wykonujące władzę rodzicielską lub sprawujące opiekę lub pieczę; - promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc			
		Współpraca z organizacjami pozarządowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, organizacje pozarządowe	2026-2031	Liczba zrealizowanych działań Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej
		Współpraca z kościołami lub związkami wyznaniowymi w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach poradni lub do programów nauk przedmażeńskich	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026-2031	Liczba działań
		Edukowanie dorosłych i dzieci grup odbiorców na temat problematyki przemocy domowej poprzez: - prowadzenie warsztatów, pogadań i organizowanie spotkań edukacyjnych informujących o negatywnych zjawiskach społecznych i ich skutkach (np.: przemoc rówieśnicza, domowa, cyberprzemoc, mowa nienawiści, nietolerancja, dyskryminacja), - prowadzenie warsztatów, pogadań i spotkań edukacyjnych propagujących pozytywne wzorce zachowań przez podnoszenie kompetencji osobistych i społecznych uczestników, - akcje informacyjne na stronie internetowej, w mediach, gazetkach ściennych,	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Policja, placówki oświatowe, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, media	2026-2031	Liczba zrealizowanych działań
		Opracowanie i realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy domowej oraz Ochrony Osób doznających Przemocy Domowej w Powiecie Szczecineckim, aktualizacja	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026-2031	Liczba realizowanych Powiatowych Programów Przeciwdziałania Przemocy domowej oraz Ochrony Osób doznających Przemocy Domowej w Powiecie Szczecineckim

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

3.	Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Policja, placówki oświatowe, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, media	2026-2031	Liczba zrealizowanych programów Liczba uczestników programów
----	--	---	--	-----------	---

Obszar działań: interwencja, czyli pomoc osobom doznającym przemocy

Cel 2: Zwiększenie dostępności oraz skuteczności pomocy osobom doznającym przemocy domowej

Lp.	Cel szczegółowy	Działania	Realizator	Termin realizacji	Wskaźnik
1.	Upowszechnianie istniejącej infrastruktury instytucji rządowych i samorządowych oraz organizacji pozarządowych informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Policja, placówki oświatowe, ośrodki pomocy społecznej, media	2026–2031	Liczba opracowanych materiałów informacyjnych
		Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie działalności między instytucjami samorządowymi oraz instytucjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, organizacje pozarządowe	2026-2031	Liczba zrealizowanych działań
		Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych
		Informowanie o dostępnych formach i rodzajach wsparcia dla osób doświadczających przemocy poprzez: - zamieszczanie informacji o usługach świadczonych przez ośrodek interwencji kryzysowej w Internecie (strony www), w siedzibie ośrodka interwencji kryzysowej, mediach oraz bezpośrednio informowanie grup i osób z lokalnych środowisk	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, poradnia psychologiczno-pedagogiczna, Policja, placówki oświatowe, ośrodki pomocy społecznej, organizacje pozarządowe, media	2026–2031	Liczba zrealizowanych działań
	Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy	Prowadzenie poradnictwa prawnego	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026-2031	Liczba osób objętych pomocą

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

	domowej	Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i medycznego	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026-2031	Liczba osób objętych pomocą
		Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej oraz specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026-2031	Liczba osób objętych pomocą
		Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026-2031	Liczba lokalnych linii telefonicznych – telefonów zaufania
		Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku, ośrodki pomocy społecznej,	2026-2031	Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Obszar działań: integracja, czyli pomoc ukierunkowana na pomoc osobom uwięzonym w przemoc polegającą na redukcji powstałych szkód wywołanych przez uwięzienie w problem i zapewnienie pełnego powrotu do prawidłowego pełnienia ról społecznych.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Lp.	Cel szczegółowy	Działania	Realizator	Termin realizacji	Wskaźnik
1.	Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji	Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku,	2026–2031	Liczba osób objętych działaniami korekcyjno-edukacyjnymi
		Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z powiatu Prezesowi Sądu Rejonowego w Płocku, Prokuratorowi Rejonowemu w Płocku, Komendantowi Miejskiemu Policji w Płocku, Komendantowi Mazowieckiego Oddziału Żandarmerii Wojskowej w Warszawie oraz gminom powiatu płockiego,	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba osób objętych działaniami psychologiczno-terapeutycznymi

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

2.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno – edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	Opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową
		Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba osób, które przystąpiły do programu Liczba osób, które ukończyły program
		Badanie skuteczności programów korekcyjno – edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno - edukacyjnego	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba osób, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań przemocowych
3.	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i jednostkach penitencjarnych	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba edycji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową
		Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba osób, które przystąpiły do programu Liczba osób, które ukończyły program
		Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno - edukacyjnego	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba osób, które po ukończeniu programu powróciły do zachowań przemocowych
		Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba osób, uczestniczących w programie

Cel 4: Podniesienie jakości oraz dostępności świadczonych usług w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Lp.	Cel szczegółowy	Działania	Realizator	Termin realizacji	Wskaźnik
1.	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Opracowywanie diagnozy potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych
		Organizowanie szkoleń dla osób realizujących	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku	2026–2031	Liczba szkoleń / Liczba

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających
Przemocy Domowej na lata 2026-2031

		zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej w oparciu o sporządzone diagnozy potrzeb szkoleniowych	Rodzinie w Szczecinku		przeszkolonych pracowników
2.	Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m. in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, organizacje pozarządowe,	2026–2031	Liczba pracowników, którzy skorzystali ze wsparcia

**organizacje pozarządowe, które w swoich celach statutowych mają zadania z zakresu profilaktyki wobec występujących zagrożeń i patologii*

9. Założenia organizacyjno-prawne programu przeciwdziałania przemocy domowej

9.1 Misja

Misją programu jest skuteczne podejmowanie działań przez instytucje, służby oraz jednostki samorządu terytorialnego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, a także wspieranie i wzmacnianie rodzin oraz mieszkańców powiatu szczecineckiego narażonych na to zjawisko.

9.2 Realizatorzy i partnerzy

Działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób jej doznających powinny być realizowane przez wszystkie jednostki na terenie Powiatu, które w ramach swoich kompetencji zajmują się wsparciem i ochroną rodziny oraz jej członków.

Realizatorami Powiatowego Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Szczecineckim na lata 2026-2031 są:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Ośrodki pomocy społecznej,
- Zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy domowej,
- Komenda Powiatowa Policji,
- Sąd Rejonowy,
- Prokuratura Rejonowa,
- Organizacje pozarządowe i stowarzyszenia oraz inne podmioty działające na rzecz osób doznających przemocy domowej.

9.3 Monitoring realizacji programu

Monitoring Programu będzie prowadzony corocznie, poprzez sprawdzenie stopnia osiągnięcia założonych celów w Programie. Polegać będzie na zbieraniu danych związanych z realizacją zaplanowanych działań i analizowania wskaźników w celu analizy osiągania założonych efektów.

Ewaluację programu prowadzić będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku poprzez wykorzystanie informacji pozyskanych od realizatorów programu.

Informacje będą przedkładane Radzie Powiatu w ramach corocznych sprawozdań z zakresu działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Szczecinku.

Program stanowi dokument otwarty. Wobec tego, można go modyfikować wraz z zmieniającymi się potrzebami, przepisami prawa oraz środkami finansowymi.

9.4 Źródła finansowania

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Szczecineckim na lata 2026-2031 będzie finansowany przez powiat szczecinecki, Urząd Zachodniopomorski oraz pozabudżetowe środki pozyskiwane z programów krajowych.

10. Podsumowanie

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Powiecie Szczecineckim na lata 2026–2031 to nie tylko dokument strategiczny – to wyraz realnego zaangażowania naszej społeczności w budowanie bezpiecznego, opartego na szacunku i solidarności środowiska lokalnego.

Program powstał w odpowiedzi na rzeczywiste potrzeby mieszkańców powiatu, a jego głównym celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej oraz skuteczna ochrona i wsparcie osób jej doświadczających. Jako osoby pracujące na co dzień z osobami w kryzysie, doskonale wiemy, jak złożone i trudne są sytuacje związane z przemocą domową – dlatego ten dokument zakłada konkretne, systemowe działania, które mają nie tylko reagować, ale przede wszystkim zapobiegać.

Program obejmuje rozwój i integrację lokalnych usług pomocowych, wsparcie dla specjalistów i służb interweniujących, działania edukacyjne i profilaktyczne, a także wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej. Kluczowe znaczenie ma dla nas skuteczna pomoc osobom doznającym przemocy – taka, która opiera się na empatii, profesjonalizmie i indywidualnym podejściu.

W realizację Programu zaangażowane będą różne instytucje, organizacje i środowiska lokalne. Wiemy, że tylko wspólnym wysiłkiem – z poszanowaniem godności i potrzeb każdej osoby – możemy realnie przeciwdziałać przemocy i wzmocniać system wsparcia. Przewidziany system monitorowania i ewaluacji pozwoli nam nie tylko oceniać skuteczność podejmowanych działań, ale też elastycznie reagować na zmieniającą się rzeczywistość.

Ten Program to zobowiązanie – wobec osób doznających przemocy, wobec nas samych jako profesjonalistów, i wobec całej społeczności powiatu szczecineckiego.